

22 Mars 2024

MEDLEMSBREV 3 2024

Hej alla kära Vänner

Man kan bara konstatera att det där med Vår alltid är lika gäckande. Ena dagen tycks den vara här för att man nästa morgon ska vakna med frostvita tak och snöflingor sakta singlar ner mot marken.

Förra medlemsbrevet gick ut 23 februari. På programmet då hade vi en visning av Sveriges Snyggaste Kontor 2023, Fabeges Återbrukskontor i Solna Business Park. Susanna Elvsén på Fabege och Karolina Nyström, inredningsarkitekt på Studio Stockholm, tog oss med på en spännande visning av vad man kan åstadkomma när befintliga material tillvaratas och ges ett nytt liv. Det vill säga precis vad som även sker på ArkDes just nu! Veckan därefter visade Micael Averborg och Filippa Reinfeldt från Vectura Fastigheter Kvarteret Forskaren - den nya runda Life-Sciencehuben i Hagastaden. Framtidens kontor med fokus på liv och hälsa, lika spännande. Till sist så fick vi häromdagen en visning av Skandiabiografen, ett tidigt mästerverk av Gunnar Asplund, med Martin Rörby som ciceron. Att ha visning på lunchtid mitt i veckan gick alldeles utmärkt. Stort tack till er alla som visat och tagit emot besök av Vänföreningens medlemmar.

Alla de nämnda visningarna var fulltecknade och det var även tidigare visningar av Wisdome, Handelshögskolan och Drottning Silvias Konsertsal. Det är naturligtvis väldigt trevligt när programmen uppskattas men samtidigt tråkigt när vi måste meddela förväntansfulla medlemmar att det redan är fullt. Ibland är det så lyckligt att det går att få till repriser, vilket det blir nu i april och maj. Ni som hamnade på väntelistor vid första försöket kommer att ha förtur, men ni måste göra en ny anmälan.

Men det blir inte bara repriser, vi hinner även med en stadsvandring med Martin Rörby och vi vill också informera om att kommande årsmöte äger rum 28 maj. Separat inbjudan kommer att skickas ut men sätt ett kryss i almanackan.

PROGRAM April-Maj

WISDOME - Stockholms smartaste hus i trä vid Tekniska Museet

Efter en process med parallellt uppdrag gick uppdraget att rita en ny upplevelsearena för vetenskapskommunikation vid Tekniska museet till Elding Oscarsson Arkitekter. Så här formulerade de sitt koncept:
"Förslaget skapas av sitt innehåll, där formen ges av taket som omsluter domen. Under den böljande takformen bildas ett kraftfullt, identitetsbärande rum i direkt kontakt med innergården."

Wisdom är ett av fyra projekt som nominerats till Kasper Salin-priset 2023. Juryns motivering löd:

"Den nya museibygnaden skapar ett tonsäkert publikt rum av det som tidigare var Tekniska museets parkering och inlastning. Byggnaden har en tempellik fasad, med kraftiga pelare och ett distinkt, utkragande tak. Med hänsyn till gårdsrummet hålls takfoten låg, samtidigt som byggnaden inuti skapar plats för en hög dom för visualisering. Detta har arkitekterna löst genom att ge taket en böljande form som likt en våg reser sig över domen.

Taket är också huvudnumret. Utvändigt ger den spånklädda välvningen museet en omisskännlig karaktär och upprättar ett samtal med den intilliggande maskinhallens valv. Nästintill allt är i trä. Den sinnrika takkonstruktionen är utformad som ett självbärande rutnät av platta LVL-skivor i två riktningar. Det är en tidigare oprövad lösning, framtagen för projektet med en ambition att flytta fram träbyggandets möjligheter.

Wisdom är innovativ hantverksprecision i stor skala, med respektgivande spännvidder och med en verksamhet som vill ta oss ut till yttersta rymden."

Vinnaren avslöjas på Arkitekturgalan den 9 april.

Astrid Stenberg från Tekniska Museet och **Jonas Elding** kommer att visa byggnaden och berätta om processen.

TID OCH PLATS: Måndag den 22 april, kl 11.45 - 13.00 (ca).
Tekniska Museet, Museivägen 7, Norra Djurgården.

Med kollektivtrafik buss 69 från Centralen.

OBS! Anmälan och avgift

Antalet deltagare till visningen är begränsad till 30 personer. Ni som hamnade på reservlistan vid första visningen har förtur, men ni måste anmäla er igen.

Anmälan via mail.

Avgift 250:-/person vilket inkluderar visningsavgift och inträdesbiljett till Tekniska Museet, betalas i förväg via BG eller Swish, men först när plats bekräftats.

TECKEN PÅ STAN - Det grafiska, en del av stadens gestalt

Vi saxar från Martin Rörbys text i skriften *Tecken på stan* som gavs ut av Stockholmia Förlag 2023:

"En stad är inte bara hus, gator, torg, parker och vatten. Den är också alla de tecken och symboler som hjälper oss att hitta såväl geografiskt som till de förnödenheter, den service eller de nöjen vi söker. Och de uppmanar oss att konsumera.

De grafiska inslagen utgör ibland en harmonisk helhet, ibland en dissonant kakafoni. Men hur ofta reflekterar vi egentligen över dem? Och hur har det sett ut över tid? Klart är att de alltid har påverkat, och fortsätter påverka vår upplevelse av stadsmiljön, vare sig vi vill eller ej."

Martin Rörby, arkitekturhistoriker och redaktör/medförfattare till den skrift som utgavs i samband med Stadsmuseets utställning med samma namn 2023, tar oss med på en vandring från Odenplan ner mot City.

TID OCH PLATS: Torsdag den 2 maj, kl 18.00 - 19.30 (ca).

Vi samlas vid Tekniktornet på Odenplan.

OBS! Anmälan och avgift

Antalet deltagare till visningen är begränsad till 25 personer.

Anmälan via mail.

Avgift 100:-/person, betalas i förväg via BG eller Swish, men först när plats bekräftats.

DROTTNING SILVIAS KONSERTSAL - Ett klingande rum för en sammanlänkad värld.

Drottning Silvias Konsertsal i Lilla Akademiens lokaler stod färdig i juni 2022. I september i år utsågs vinnarna av Svenska Ljuspriset 2023, en årlig tävling som vill lyfta byggprojekt där ljus och belysning använts på ett kreativt sätt. Årets vinnare blev Riksdagshuset i Exteriörklassen och Drottning Silvias Konsertsal i Interiörklassen.

Vi klipper några stycken från Lilla Akademiens hemsida:

"Drottning Silvias Konsertsal är skapad av den kända italienska arkitekten Giorgio Palù, och den världsledande japanske akustikern Yasuhisa Toyota. Toyota har även designat akustiken för många berömda konserthus runt om i världen, inklusive Walt Disney Concert Hall i Los Angeles och Pierre Boulez Saal i Berlin. Den nya salen på Lilla Akademien har en icketraditionell, centrerad scen, som möjliggör för publiken att sitta på alla sidor om musikerna. Det relativt osmyckade scenutrymmet av trä består av vackra organiska former, tänkta att skapa intrycket av musikalisk förtrollning.

Salen är mycket flexibel som rum. De som musicerar i den kan välja att placera sig på scengolvet eller på någon av läktarna och åhörarna kan uppleva musiken från olika platser i rummet. Genom att installera den senaste digitala tekniken i salen möjliggörs konserter, repetitioner, seminarier och föreläsningar via länk, med samtal och utbyten i realtid så att utövare och åhörare över hela världen kan länkas samman."

I tidningen Byggnyheter beskrivs konsertsalens 14 meter höga rum med väggar klädda av guldfärgade balustrader, böljande läktare och höga fönster i flera våningar, allt omfamnat av ljust trä och varma blåtoner som ett rum där arkitektur, akustik, teknik och ljusdesign i yppersta världsklass möts. Lilla Akademiens musikaliska rådgivare Mark Tatlow menar att konsertsalen är mer än ett rum för musik, det är ett konstverk, som man vill att elever och alla som spelar i salen ska känna av, idag och i framtiden.

Emelia Gardemar, som är skolans rektor, kommer att visa oss runt.

TID OCH PLATS: Måndag 13 maj, kl 17.00.

Lilla Akademien ligger i före detta Norrtulls sjukhus och har adress

Norrtullsgatan 14. Närmaste T-Bana är Odenplan. Vi samlas vid entrén inne på gården lite innan. Från Norrtullsgatan går man upp till vänster om huvudbyggnaden, in på gården och viker av neråt höger där entrén till Lilla Akademien ligger.

OBS! Anmälan och avgift

Antalet deltagare till visningen är begränsad till 25 personer. Ni som hamnade på reservlistan vid första visningen har förtur, men ni måste anmäla er igen.

Anmälan via mail.

Avgift 100:-/person, betalas i förväg via BG eller Swish, men först när plats bekräftats.

HANDELSHÖGSKOLAN - arkitektur och konst skapar nya rum för samtal

Handelshögskolan ritades av Ivar Tengbom och invigdes 1926. Under åren har skolan genomgått både större och mindre förändringar och tillbyggnader, med Åke Ahlström 1976, Ahrbom & Partner 2011 och Tengboms kontor som arkitekter. Nu senast har några traditionella klassrum byggts om och anpassats till modern pedagogik samtidigt som konst och arkitektur flätas samman. Jonas Kjellander på Sweco, som varit ansvarig arkitekt och ljusdesigner, ger oss följande introduktion;

Vi kommer att vandra runt i lokalerna och uppleva det imponerande konstutbud som bäddats in i miljön. Det gäller sociala utrymmen och kommunikationsytor såväl som undervisningslokaler. Grundtanken är att tillstå konstens kapacitet att generera sinnliga och kognitiva upplevelser. Något som förstärker förmågan att tänka kritiskt och fördjupar förståelsen av oss själva och världen omkring oss.

Vi kommer också att titta närmare på några undervisningslokaler, tidigare traditionella klassrum som byggts om och inretts för anpassning till modern pedagogik samtidigt som konst och arkitektur flätas samman. I The Cabinet Room klättrar konsten och sittplatserna bokstavligen "uppåt väggarna". Den lösa inredningen tillsammans med valbara ljusscenarier understöder flera pedagogiska situationer med större kollaborativt och socialt innehåll

jämfört med de traditionella. Slutligen besöker vi The Lighthouse Room, en plats optimerad för den viktigaste sociala aktiviteten av alla, "det goda samtalet".

Pierre Guillet de Monthoux, director för Handelshögskolans Art Initiative och professor i Philosophy & Management och **Jonas Kjellander** blir våra guider, som kommer att berätta om konstens och arkitekturens betydelse för det goda samtalet.

TID OCH PLATS: Torsdag 23 maj, kl 17.00 - 19.00 (ca).

Handelshögskolan ligger vid Sveavägen 65. Närmaste T-bana är Rådmansgatan. Vi samlas lite innan vid entrén mitt på baksidan av huset, vid Bertil Ohlins gata.

OBS! Anmälan och avgift

Antalet deltagare till visningen är begränsad till 25 personer. Ni som hamnade på reservlistan vid första visningen har förtur, men ni måste anmäla er igen.

Anmälan via mail.

Avgift 100:-/person, betalas i förväg via BG eller Swish, men först när plats bekräftats.

VAD MER.....?

OBS OBS OBS MEDLEMSAVGIFT 2024

ArkDes återöppnar i mitten av juni i ny skepnad. Vänföreningen fortsätter med normal verksamhet. Om man även i fortsättningen önskar få dessa medlemsbrev, delta i föreningens aktiviteter och inte minst ha fortsatt fritt inträde till i alla fall Moderna Museet när ArkDes håller stängt och förstås ha rabatt i Moderna Museets restaurang och i Café Blom, är det en god idé att förnya medlemskapet. Medlemsavgiften 2024 är samma som föregående år:

Enskild medlem 400:-

Parmedlemmar 600:-

Årets medlemskort skickas ut allt eftersom medlemsavgiften betalas in. Locka gärna med släkt och vänner att bli medlemmar i ArkDes Vänner! Meddela oss även gärna om man inte önskar kvarstå som medlem.

BETALNINGAR

Betalning av medlemsavgift liksom för avgiftsbelagda program görs, om inte annat anges, till föreningens

BG 5481-5634, eller

Swish 123 386 03 68.

Var noga med att ange namn och vad betalningen avser.

MAILADRESSER

Vi försöker spara in på kopiering och portokostnader. Så, om ni får detta medlemsbrev som traditionell ytpost, skicka oss en mailadress för framtida utskick. Det är även enklare och snabbare att informera om vad som händer och eventuella ändringar via mail. Vi skulle helst helt vilja avskaffa pappersutskick det kommande året.

ANMÄLAN TILL PROGRAM

Anmälan görs, om inte annat anges, via mail till föreningen:

vannerna@arkdes.se. Kansliets telefon är för närvarande ur funktion! Vid förhinder att delta i anmält program vänligen meddela detta så snart som möjligt, så att andra kan ges plats. Vi har ofta en väntelista till visningarna.

ITALIEN

Resan till Arkitekturbiennalen i Venedig förra året med Hans Lepp som ciceron gav mersmak. Några dagar i början av oktober med Venedig och dess för allmänheten okända trädgårdar följt av Vicenza och Palladios villor. Låter det lockande?

ArkDes - VAD HÄNDER

Nu har ArkDes stängt för ombyggnation och resan mot det nya ArkDes som öppnar den 14 juni 2024 pågår för fullt. Museets unika samling, en dold kulturskatt bestående av fyra miljoner föremål, kommer att visas på nya sätt. Tillsammans med den nya samlingsutställningen kommer man att

mötas av ett nytt ArkDes med ny entré, utställningen Designing Motherhood och ett flertal framåtblickande projekt.

Medan man på ArkDes gräver i samlingarna och förbereder arbetet bakom kulisserna är alla välkomna att via hemsidan besöka ArkDes digitalt. Där finns exempelvis reportage om samlingarna, föredrag, samtal och forskningskonferenser om Gestaltad Livsmiljö, New European Bauhaus, Stockholms Kvinnohistoriska, Lewerentz, Venedigbiennalen och mycket mycket annat.

CAFÉ BLOM

Café Blom har öppet varje dag utom måndag mellan 10.00 och 18.00, tisdag och fredag till 19.00. Soliga dagar är uteserveringen en oas på Skeppsholmen. Med medlemskort i ArkDes Vänner har man dessutom 10% rabatt på allt utom alkoholhaltiga drycker.

Glad Påsk

Pia Kjellgren Schönning

Ylva Lagerquist

Klas Schönning

ArkDes Vänner
c/o ArkDes
Box 16410
103 27 Stockholm
Telefon: 08 611 35 96 (tillfälligt ur bruk)
Mail: vannerna@arkdes.se
BG 5481-5634
Swish 123 386 03 68
www.arkitekturensvanner.se

Detta nyhetsbrev skickades till er eftersom ni är medlem i ArkDes Vänner. Om ni inte längre önskar få utskick från oss vänligen avregistrera er via mail